

LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus 2003

ISBN 952-13-1740-X (nid.)

ISBN 952-13-1741-8 (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 12/011/2003

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ 17.1.2003

Voimassaoloaika
1.2.2003 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998, 13 § 2 mom
A 812/1998, 1 § 1 mom

Kumoaa määräyksen no 162/011/1995
Muuttaa määräystä no

LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt lattianpäällystäjän ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.2.2003 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistuksille sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja HELI KUUSI
Heli Kuusi

Opetusneuvos MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1	§ Näyttötutkinnot	7
2	§ Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3	§ Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	8
2	Luku	
	LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1	§ Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
1	§ Lattianpäällystäjän yleisaidot	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	10
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
2	§ Muovipäällysteiden asennus	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	13
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
3	§ Parkettipäällysteiden asennus	14
	a) Ammattitaitovaatimukset	14
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
4	§ Keraamisten ja kivi-päällysteiden asennus	17
	a) Ammattitaitovaatimukset	17
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	17
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	18
5	§ Laminaatti- ja parkettityöt	19
	a) Ammattitaitovaatimukset	19
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	20
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	20
6	§ Linoleumityöt	21
	a) Ammattitaitovaatimukset	21
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	22
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	22

---

7 § Muovimatolla tehtävät vedeneristystyöt	23
a) Ammattitaitovaatimukset	23
b) Ammattitaidon osoittamistavat	24
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	25
8 § Massalattiat ja lattian pinnoitus	26
a) Ammattitaitovaatimukset	26
b) Ammattitaidon osoittamistavat	26
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	26
9 § Nestemäisten vedeneristeiden asennus	27
a) Ammattitaitovaatimukset	27
b) Ammattitaidon osoittamistavat	28
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	28
10 § Tekstiilipäällysteiden asennus	30
a) Ammattitaitovaatimukset	30
b) Ammattitaidon osoittamistavat	30
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	31
11 § Urheilu- ja joustolattiat	32
a) Ammattitaitovaatimukset	32
b) Ammattitaidon osoittamistavat	32
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	32
12 § Parketti- ja puulattioiden korjaus-, entisöinti- ja porrastyöt	33
a) Ammattitaitovaatimukset	33
b) Ammattitaidon osoittamistavat	34
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	34
13 § Erikoislaatoitus	35
a) Ammattitaitovaatimukset	35
b) Ammattitaidon osoittamistavat	36
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	36
14 § Yrittäjäyys	37
a) Ammattitaitovaatimukset	37
b) Ammattitaidon osoittamistavat	38
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	38

---

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

---

1 § NÄYTTÖTUTKINNOT

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyuden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyypitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laajalaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

---

2 § NÄYTTÖTUTKINTOIHIN VALMISTAVA KOULUTUS

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näytöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

---

3 § AMMATTITAIDON OSOITTAMISTAPOJEN JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN YLEISET PERUSTEET

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

---

1 § TUTKINNON OSAT

Lattianpäällystealalla ammattityövoima jakaantuu pääsääntöisesti kolmeen, materiaaliperusteiseen osaamisalaan. Tämän ammatillisen suuntautumisen muodostavat: 1) muovi ja sitä vastaavat päällysteet, 2) parketit ja puupäällysteet ja 3) keraamiset laatat. Alan ammattitutkinto on rakennettu näiden suuntautumisten pohjalle. Lattianpäällystäjän ammattitutkinnon tutkintotodistuksen saaminen edellyttää yhteensä neljän osan hyväksyttyä suoritusta.

Tutkintotodistuksen saamiseksi on suoritettava pakollinen osa:

- Lattianpäällystäjän yleistaidot.

Edellisen lisäksi, suuntautumisen mukaan, on valittava vähintään yksi osa seuraavista:

-
- Muovipäällysteiden asennus
  - Parkettipäällysteiden asennus
  - Keraamisten ja kivipäällysteiden asennus.

Lisäksi on valittava tarpeen mukaan osia seuraavista:

- Laminaatti- ja parkettityöt
- Linoleumityöt
- Muovimatolla tehtävät vedeneristystyöt
- Massalattiat ja lattian pinnoitus
- Nestemäisten vedeneristeiden asennus
- Tekstiilipäällysteiden asennus
- Urheil- ja joustolattiat
- Parketti- ja puulattioiden korjaus-, entisöinti- ja porrastyöt
- Erikoislaatoitus.

Edellisten osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisen yrittäjyysosan.

- Yrittäjyys.

3 Luku

LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § LATTIANPÄÄLLYSTÄJÄN YLEISTAIKOT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tietää aluslattian merkityksen lopullisen lattiapinnan laadun ja elinkaaren kannalta. Hän osaa tutkia ja arvioida aluslattian tasaisuuden, lujuuden, kosteuden ja muut tarvittavat ominaisuudet vaadittavaan lopputulokseen pääsemiseksi. Hän osaa raportoida puutteista ja tehdä tarvittavat korjausehdotukset sellaisista, hänen työnsä laatua vaarantavista alusta- ja työolosuhdepuutteista, jotka eivät sisälly hänen työkokonaisuuteensa. Hän osaa korjata omaan työkokonaisuuteensa kuuluvat aluslattian puutteet ja virheet.

Tutkinnon suorittaja pystyy piirustusten ja kohteeseen liittyvien asiakirjojen perusteella määrittelemään omaan toimintaansa liittyvät materiaali- ja työmenekit. Hän osaa tehdä lattianpäällystystöitä annettujen ohjeiden, työselitysten ja piirustusten mukaan sekä tietää näissä töissä edellytettävät valmiin

---

pinnan laatuvaatimukset. Hän osaa tehdä valmiin pinnan vaadittavaan tasaisuuteen ja suorittaa laadunvarmistukseksi tarkistuksia sekä laatia työstään ymmärrettäviä ja selkeitä raportteja.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää erilaisia pinnoite- ja alustamateriaaleja niiden käyttötarkoituksen, käyttöohjeiden ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti. Hän tuntee lattianpäällystyksessä yleisimmin käytettyjen aineiden koostumuksen ja tietää niissä mahdollisesti olevien terveydelle vaarallisten aineiden vaikutukset ja osaa käyttää ja varastoida aineita oikein ja turvallisesti.

Tutkinnon suorittajalla on perustiedot kaikista yleisistä lattianpäällystysmateriaaleista ja niiden käyttötarkoituksesta sekä toimintaperiaatteista, hän osaa tunnistaa ne ja tietää niiden ominaisuudet kuten kuivumis- ja reaktioajat. Hänellä on perustiedot siitä, millaisia olosuhteita erilaiset lattianpäällystysmenetelmät vaativat.

Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia lattianpäällystysalaan liittyvien koneiden ja laitteiden toimintakunnosta. Hän pystyy osallistumaan lattianpäällystystyössä yleisimmin käytettävien laitteiden pienimuotoisiin korjaus- ja huoltoihin ja osaa käyttää näissä töissä tarvittavia käsityökaluja.

Hän osaa käyttää turvallisesti lattianpäällystysalalla käytettäviä sähkö- ja paineilmalaitteita. Hän ymmärtää staattisen sähkövarauksen syntymahdollisuudet ja maadoituksen merkityksen palovaarallisissa tiloissa ja huolehtii, ettei työstä aiheudu kipinävaaraa aiheuttavia varauksia.

Tutkinnon suorittaja tunnistaa tavallisimmat remontti- ja purkutöissä käsiteltäväksi tulevat asbestia sisältävät purkut tuotteet.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia työryhmän jäsenenä työelämän toimintatavoilla ja tuntee työ sopimuskäytäntöjä sekä erilaisia työelämän toimintatapoja. Hän tuntee oman toimintansa suhteen yrityksen laatu järjestelmän, työnteko on asiakaslähtöistä, yritteliästä ja vastuuntuntoista. Tutkittava osaa käyttää työssään tarvittavia suojaimia ja suojaa myös ympäristönsä likaantumiselta.

Hän ymmärtää ja osaa ottaa työssään huomioon kestävä kehityksen edellyttämän jätteiden käsittelyn ja lajittelun. Hän tuntee lattianpäällystealan TES:n sisällön ja osaa käyttää sitä oman työnsä palkkauksen määrittämiseen.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia oikein tapaturmatilanteissa ja hänellä on hyväksytysti suoritettu EA 1 -kurssi tai vastaavat tiedot.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia

---

voivat olla esimerkiksi tavallisen toimisto- tai asuinhuonetilan alustan laadun toteaminen ja tarvittava alustan lujitus-, oikaisu- tai tasoitetyö sekä tämän päälle asennettava joku tavanomainen huonetilan päällyste kuten muovi-matto, parketti, tai keraaminen laatta tai vastaava listoituksineen.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa lattianpäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- osaa ensiaputaidot EA 1 -kurssin laajuudessa
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa mitata alustan suoruuden ja aluslattian kosteuden
- osaa tutkia alusbetonin lujuuden silmämääräisesti ja käsityökaluja käyttäen sekä arvioida mahdollisen lujitus- tai lisätutkimustarpeen
- pystyy omaksumaank lattia- ja seinäpäällystykseen liittyvät tiedot työselityksistä ja työpiirustuksista
- osaa yleisimpien lattianpäällystysaineiden teknisesti oikean ja turvallisen käytön ja varastoinnin
- osaa oikaista ja tasoittaa alustan vaadittavaan tasaisuuteen
- osaa lukea lattianpäällystysaineiden käyttöturvallisuustiedotteita ja toimia niiden mukaan
- osaa käyttää tarvittavia käsityökaluja sekä osaa käyttää turvallisesti sähkötoimisia koneita ja laitteita
- osaa tehdä tavanomaisia päällystys- tai pinnoitustöitä listoituksineen
- osaa määritellä työstä aiheutuvat kustannukset TES-pohjaisesti
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia
- osaa jätteiden lajittelun, kierrätyksen ja jätehuollon perustoimenpiteet

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty tekemään itsenäisesti tavanomaisia päällystys- ja pinnoitustöitä
- aiheuttaa työskennellessään vakavan vaaran itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- ei osaa ensiapuun liittyviä tietoja ja taitoja EA 1 laajuudessa
- ei osaa käyttää henkilökohtaisia suojaimia

- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei kykene tarkistamaan ja korjaamaan alustaa normin mukaiseksi
- ei selviydy tehtävistään annettujen ohjeiden mukaisesti
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei osaa käyttää tarvittavia käsityökaluja eikä osaa käyttää turvallisesti sähkötoimisia koneita ja laitteita
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia
- ei osaa suorittaa lattialistoituksia
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työläjettä tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- ei osaa toimia työyhteisön jäsenenä
- ei osaa jätteiden lajittelun, kierrätyksen ja jätehuollon perustoimenpiteitä.

2 § MUOVIPÄÄLLYSTEIDEN ASENNUS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tarkastaa ja tehdä RYL:ssä määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa suorittaa työselityksen mukaan itsenäisesti tavanomaisimmat huoneistojen ja yleisten tilojen lattianpäällystykset muovipäällysteillä listoituksineen. Hän osaa myös kiinnittää muovisia jalka-, kulma- ja käsijohdelistoja sekä irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä. Muovipäällysteiden saumojen hitsaaminen kuuluu työkokonaisuuteen.

Tutkinnon suorittaja tietää, miten erilaiset pinnat soveltuvat päällystykseen sekä niiltä vaadittavat suoritus- ja muut vaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin ja osaa käsitellä erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa tulitöiden turvallisuuteen liittyvät asiat ja hänellä on niiden suorittamiseen oikeuttavaan tulityökorttiin vaadittavat tiedot ja taidot. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattian-

---

päällystealan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, joissa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistaminen, päällystettävien pintojen pohjustus (praimerointi), halkeamien sekä painumien täytöt ja tasoitukset, päällysteiden sovittaminen, saumaus, ylöstaivutukset ja hitsaukset. Tulityövalmiudet osoitetaan joko suoritettavalla näytöllä tai tulityökortilla.

Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti valmiin työn lopputulosta ja työympäristön siisteyttä. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös työhön käytetty aika. Työympäristön tarkastuksen yhteydessä katsotaan myös työvälineiden kunto. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa muovipäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman ja rytmittää työmaan työvaiheet oikein

-
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
  - käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
  - sijoittaa saumakohtat tarkoituksen mukaisesti
  - osaa tulityötaidot tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa, saumaa tai hitsaa saumat ohjeiden vastaisesti
- tekee reunaleikkaukset siten, että jalkalista ei peitä kokonaisuudessaan reunaleikkausta tai jiiirit ja jatkokset eivät ole tiiviit
- valmistaa pintoja, joihin jää kupruja tai kohoumia
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei osaa tulitöihin liittyviä taitoja ja tietoja tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

3 § PARKETTIPÄÄLLYSTEIDEN ASENNUS

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tarkistaa ja tehdä RYL:ssa määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa suorittaa työselityksen mukaan itsenäisesti sauva- tai mosaiikkiparketien asennuksia listoituksineen. Hän tietää mitä työvälineitä, koneita ja laitteita tarvitaan näiden töiden suorittamiseen ja hallitsee niiden turvallisen käytön.

Hän osaa suunnitella ja toteuttaa piirustusten mukaan sauva- tai mosaiikkiparketeilla tehtäviä päällysteitä linjauksineen ja suorittaa hionta- ja pintakäsittelytyöt. Hän osaa myös irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä sekä lyhentää ovia ja tehdä tarvittavat loveukset.

Tutkinnon suorittaja tietää, miten erilaiset alustat soveltuvat päällystykseen sekä niiltä vaadittavat suoruus- ja muut vaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin. Hän osaa levyttää, korjata tai käsitellä erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon. Hän osaa tehdä valmiiden pintojen rakennusaikaiset suojaukset.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattianpäällystyalan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, joissa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistaminen, päällystettävien pintojen praimeroinnit, halkeamien täytöt ja tasoitukset, äänieristeiden asentaminen, parkettipäällysteiden asentaminen ja pintakäsittely. Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti valmiin työn lopputulosta ja työympä-

---

ristön siisteyttä. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös työhön käytetty aika. Työympäristön tarkastuksen yhteydessä katsotaan myös työvälilinjoiden kunto. Muita arviointikohteita ovat työtapa, yhteistyökyky ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa parkettipäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työpäiväsuunnitelman
- osaa rytmittää työvaiheet oikein
- tekee alustatyöt asianmukaisesti
- työskentelee järjestelmällisesti ja tuottavasti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- osaa parkettilaattojen tai -sauvojen yhdenmukaisen linjauksen ja jaon kynnyksettömissä huonetiloissa
- ottaa kaikkialla huomioon tarpeelliset liikkumavarat
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- ei jätä asennustöissä tarpeellisia liikkumavaroja
- suorittaa linjaukset tai saumajaot virheellisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnointeluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

(Tämä osa vastaa ammattitaitovaatimuksiltaan Talonrakennusalan ammattitutkinnon Laatoitus-osaa)

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa asennoitua työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti. Hän osaa suorittaa piirustusten ja suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti itsenäisesti tavanomaisimmat rakennusten sisätiloissa tehtävät lattia- ja seinälaatoitukset keraamisilla laatoilla listoituksineen. Hän tuntee laatoitettavalle alustalle asetettavat vaatimukset sekä osaa tarkastaa ja korjata omaan työkokonaisuuteensa kuuluvat puutteet. Osaa valita kohteeseen sopivat työvälineet ja materiaalit. Hän osaa suunnitella etukäteen saumajaon ja työn tarkoituksenmukaisen etenemisen.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa laskea ja arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja työn suorittamiseen tarvittavan ajan.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattianpäällystysalan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja -materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi seinä- ja lattiapintojen oikaisut, kaadot ja tasoitukset, laastien valmistukset, laattojen leikkaamiset ja kiinnittämiset, saumaustyöt, tiivistystyöt.

Työkokonaisuuteen kuuluu aina työsuunnitelma, jossa esitetään:

- laskelma materiaalista (teoreettinen määrä ja hukka erikseen)
- luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- työjärjestys
- työvälineet, koneet, laitteet, telineet
- työturvallisuuden varmistus
- lattialämmityksen huomioiminen.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa laatoitustöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan toteuttamiskelpoisen työpäiväsuunnitelman
- osaa suunnitella harmonisen ja tarkoituksenmukaisen saumajaon
- tekee työtä laadulla, joka vastaa työselostuksessa ja muissa hankeasiakirjoissa esitettyjä työkohteen laatuvaatimuksia sekä rakennusalan yleisiä laatuvaatimuksia
- käyttää työskentelytapoja, jotka ovat ergonomisia ja turvallisia
- osaa rytmittää työvaiheet oikein
- tekee alustatyöt asianmukaisesti
- työskentelee järjestelmällisesti ja tuottavasti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia

-
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
  - aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
  - laatii työsuunnitelman, joka ei ole toteuttamiskelpoinen
  - suunnittelee saumajaon, jossa on käytetty tarpeettomasti alle 1/2 -kokoisia laattoja
  - kampa laastia auki liian aikaisin tai laastin määrä ei ole kohteeseen nähden riittävä
  - ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
  - ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
  - ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
  - valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

5 § LAMINAATTI- JA LAUTAPARKETTITYÖT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tarkistaa ja tehdä RYL:ssa määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa suorittaa työselityksen mukaan itsenäisesti laminaatti- ja lautaparketti-asennuksia listoituksineen. Hän tietää mitä työvälineitä, koneita ja laitteita tarvitaan näiden töiden suorittamiseen ja hallitsee niiden turvallisen käytön.

Hän osaa myös irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä sekä lyhentää huoneistojen ovia ja tehdä tarvittavia loveuksia. Hän osaa tehdä valmiiden pintojen rakennusaikaiset suojaukset.

Tutkinnon suorittaja tietää, miten erilaiset pinnat soveltuvat päällystykseen sekä niiltä vaadittavat suoruu- ja muut alusta- ja olosuhdevaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin ja osaa käsitellä erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattianpäällystealan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

---

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, joissa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaa liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistamista, halkeamien täyttöjä ja tasoituksia, äänieristeiden asentamista. Lattialämmityksen huomioiminen. Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti valmiin työn lopputulosta ja työympäristön siisteyttä. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös työhön käytetty aika. Työympäristön tarkastuksen yhteydessä katsotaan myös työvälineiden kunto. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa laminaatti- ja lautaparkettitöissä
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman ja urakkapalkkalaskelman
- osaa tarkastaa päällystettävän alustan ja tehdä tarvittavat korjaukset
- tekee liikkumavarat ja loveukset asianmukaisesti
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- sijoittaa saumakohtat tarkoituksenmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- suorittaa alustan tarkistuksen ja korjaukset puutteellisesti
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee virheellisiä liima- tai tasoitevalintoja
- tekee liian lyhyet limitykset
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- käsittelee materiaaleja virheellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- ei jätä asianmukaista liikkumavaraa tai tekee loveukset puutteellisesti tai epäsiististi
- kiinnittää listoitukset puutteellisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia.

6 § LINOLEUMITYÖT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä työselityksen mukaan itsenäisesti tavanomaisimmat huoneistojen ja yleisten tilojen lattianpäällystykset ja listoitukset linoleumilla hitsatuin saumoin. Tutkittava osaa leikata ja asentaa valmiiksi leikatutja kuvioita tehtyjen piirustusten mukaan. Hän osaa myös irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä.

Tutkinnon suorittaja tietää, miten erilaiset pinnat soveltuvat linoleumpäällystykseseen sekä niiltä vaadittavat suoruuks- ja muut vaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin ja osaa käsitellä ja korjata erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee linoleumin tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa tulitöiden turvallisuuteen liittyvät asiat ja hänellä on niiden suorittamiseen oikeuttavaan

---

tulityökorttiin vaadittavat tiedot ja taidot. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja kiinnittämiseen tarvittavan työajan.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattianpäällystealan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälaineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistaminen, päällystettävien pintojen primeroinnit, halkeamien täytöt, oikaisut ja tasoitukset, linoleumpäällysteiden sovittaminen, kuvioden leikkaus, saumaus, päällysteen kiinnitys ja sauman tiivistäminen. Tulityövalmiudet osoitetaan joko suoritettavalla näytöllä tai tulityökortilla.

Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa linoleumitöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- osaa tulityötaitot tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman ja urakkapalkkalaskelman
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti

-
- sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
  - osaa leikata ja sovittaa kuviot piirustusten mukaan
  - hitsaa saumat siististi ja ohjeita noudattaen
  - rytmittää oikein eri työvaiheet
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- ei osaa tulitöihin liittyviä tietoja ja taitoja tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- leikkaa reunat siten, että jalkalista ei peitä kokonaisuudessaan reuna-
leikkausta
- valmistaa pintoja, joissa on epätasaisuuksia, liimalastan jälkiä, naarmuja, tahroja, haittaavia värin vaihteluita tai muita vikoja
- tekee saumoja, jotka eivät ole tiiviitä tai suorita
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

7 § MUOVIMATOLLA TEHTÄVÄT VEDENERISTYSTYÖT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä märkätilojen vedeneristystyötä ammattitaidolla, joka vaaditaan muovimatoilla tehtäviin vedeneristystöihin oikeuttavaan henkilösertifikaattiin.

Tutkinnon suorittaja osaa tarkistaa alustan kelpoisuuden ja kaadot, hän osaa tehdä alustan vaatimat korjaukset.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt Ympäristöministeriön märkätilojen rakentamisesta antamiin määräyksiin, sekä muihin asiaa koskeviin sopimuksiin ja standardeihin (C2, RYL, RIL 107, jne.).

Hän ymmärtää märkätilarakenteiden ja niissä käytettävien materiaalien rakennusfysikaalisen toiminnan perusteet ja päällystettävän alustan laadun ja kunnan merkityksen valmiin pinnan kestävyydelle.

Tutkinnon suorittaja tuntee vedeneristykseen kelpaavien muovimattojen ja niiden kiinnittämiseen tarvittavien liimojen ominaisuudet ja soveltuvuuden erilaisiin käyttökohteisiin sekä käytössä tarvittavat työvälineet. Hän tietää eristystyön laadunvalvontamenetelmät ja osaa huolehtia eristetyn pinnan tarvitsemasta väliaikaisesta suojauksesta.

Tutkittava osaa jyrsiä ja hitsata muovimaton saumat tiiviiksi ja tarvittaessa siistiksi.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää työssään tarvittavia suojaimia ja suojaa myös ympäristönsä likaantumiselta. Hän osaa tulitöiden turvallisuuteen liittyvät asiat ja hänellä on niiden suorittamiseen oikeuttavaan tulityökorttiin vaadittavat tiedot ja taidot.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja pystyy myös itse laatimaan suunnitelman esimerkiksi pie-nehkön vesi- tai homeaurion korjaamiseksi.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja -materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky selvittää tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on työn alla useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi alustalle tehtävät tarkistukset, korjaukset ja mittaukset, praimeroinnit, alustan tasoitukset ja hionnat, muovimattojen kiinnitykset ja saumojen hitsaukset ja leikkaukset. Tulityövalmiudet osoitetaan joko suoritettavalla näytöllä tai tulityökortilla.

Työkokonaisuuteen kuuluu materiaalien vastaanotto ja tarkastus, ympäröivien rakenteiden suojaus, siivous, jätteiden lajittelu ja jälkisuojaus.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti muovimatolla suoritettavissa veden-eristystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- osaa tulityötaidot tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman ja urakkapalkkalaskelman
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- sijoittaa saumakohtat tarkoituksenmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- ei osaa tulitöihin liittyviä taitoja ja tietoja tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- ei osaa tarkastaa eikä korjata alustan virheitä
- jättää seinille suoritettavat nostot tai muut taivutukset liian pyöreiksi
- suorittaa hitsaukset tai muut tiivistykset siten, että ne eivät ole 0,5 bar alipainekokeessa pitäviä
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä betonilattioiden pintakäsittelyjä yleisten laatuvaatimusten mukaisesti. Tyypillisiä pinnoitusmateriaaleja ovat epoksi-, akryyli- ja polyuretaanipohjaiset itsestään siliävät massat sekä hierontamassat ja värihiekkä- sekä mosaiikkipinnoitteet. Hän osaa myös massalla tehtävät nurkkapyöritykset, jalkalistojen vedot, saumat ja rajoitukset.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja -materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellyttävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen ja uusien lattioiden mittaukset, tarkastukset, vanhojen pinnoitteiden poistaminen, esikäsitteilyt, täytöt, tasoitukset, fluatointityöt, lakkaukset, maalaukset ja muut pinnoitukset.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa muovipäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa valita työhön tarvittavat työvälineet
- osaa valita ja käyttää työssään tarvittavia suojaimia
- osaa arvioida riittävän tarkasti työhön tarvittavan materiaalin määrän
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein

-
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
  - käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
  - sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia ja valmis pinnoitus on paksuudeltaan asiakirjoissa vaaditun mukainen.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia tai valmis pinnoitus ei ole paksuudeltaan asiakirjoissa määrätyn mukainen.

9 § NESTEMÄISTEN VEDENERISTEIDEN ASENNUS

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa asennoitua työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti. Hän osaa suorittaa märkätilojen vedeneristystyötä ammattitaidolla, joka vaaditaan nestemäisillä tuotteilla tehtäviin vedeneristystöihin oikeutta-vaan henkilösertifikaattiin.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt Ympäristöministeriön märkätilojen rakentamisesta antamiin määräyksiin, sekä muihin asiaa koskeviin sopimuksiin ja standardeihin (C2, RYL, RIL 107, jne.).

Hän ymmärtää märkätilarakenteiden ja niissä käytettävien materiaalien rakennusfysikaalisen toiminnan perusteet ja päällystettävän alustan laadun ja kunnan merkityksen valmiin pinnan kestävyydelle.

Tutkinnon suorittaja osaa selvittää eristettävän alusta kelpoisuuden ja tehdä tarvittavat korjaukset alustaan eristystyön varmistamiseksi.

Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmin käytettävien vedeneristysmateriaalien ominaisuudet ja soveltuvuuden erilaisiin käyttökohteisiin sekä käytössä tarvittavat työvälineet. Hän tietää eristystyön laadunvalvontamenetelmät ja osaa huolehtia eristetyn pinnan tarvitsemasta väliaikaisesta suojauksesta.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja pystyy myös itse laatimaan suunnitelman esimerkiksi pienehkön vesi- tai homevaurion korjaamiseksi.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja -materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi kiinnitysalustan tarkistukset ja mittaukset, praimeroinnit, kulmavahvikkeiden kiinnitykset, lattiakaivojen ja läpivientien tiivistykset, lattia- ja seinäpinnoille levitettävien ja telattavien eristysaineiden käyttö, massa- maisten eristysaineiden levitys. Työkokonaisuuteen kuuluu materiaalien vastaanotto ja tarkastus, ympäröivien rakenteiden suojaus, siivous, jätteiden lajittelu ja jälkisuojaus.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti nestemäisillä tuotteilla suoritettavissa vedeneristystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman

-
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein
  - suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
  - käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
  - sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia
  - kykenee työsuoritukseen siten, että vedeneristeen kerrospaksuudessa ei ole huomattavia vaihteluita ja eristeen päälle voidaan suoraan laatoittaa
  - pystyy tekemään vesitiiviin eristyksen.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia
- vedeneristeen kerrospaksuudessa on huomattavia vaihteluita tai minimikerrospaksuus ei täytä tuotteen valmistajan antamia ohjeita
- tekee eristyksen, joka ei ole vesitiivis (mittaus 0,15 bar alipainemittarilla)
- tekee kulmavahvikkeet, jotka pyöristävät liikaa nurkkia tai jokin muu kohouma estää laatoitustyön
- tekee lattiakaivon tai putkiläpivientien tiivistykset niin, että ne eivät ole ohjeen mukaisia.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa asennoitua työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti. Hän osaa tehdä RYL:ssä määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt mukaan lukien alushuovan asennuksen ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa suorittaa työselityksen mukaan itsenäisesti tekstiilipäällysteiden asennustöitä. Tutkittava osaa kiinnittää päällysteet pingottamalla, liimaamalla ja teippaamalla. Saumojen ompelu ja listoitus kuuluvat myös työkokonaisuuteen. Hän tietää, miten erilaiset pinnat soveltuvat päällystykseen sekä niiltä vaadittavat suoruu- ja muut vaatimukset. Tutkittava tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan suorittaa tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja pystyy valitsemaan asennustyöhön sopivat työvälineet ja apulaitteet.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan Lattianpäällystealan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi hotellien ja laivojen porras-, käytävä-, hytti- ja ravintolatiloihin suoritettavat tekstiilipäällysteiden asennukset tai oppilaitoksessa tehty vastaava työnäyte. Työtehtäviä ovat esimerkiksi alushuovan asennus, piikki- ja reunalistojen kiinnitykset, päällysteen sovittaminen, saumojen ompelu, pingotus ja lämpöteippisaumaus. Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvien osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

---

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa tekstiilipäälystetöissä
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa asentaa urheilupäällysteen tai joustolattian työselityksen mukaisesti ja maalata asentamaansa lattiaan pelikenttien rajat.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt matto-, massa- tai puurakenteisen joustolattian asentamiseen. Hän tuntee vähintään yhden em. lattiatyyppin toimintatavan, materiaalit ja alustavaatimukset. Hän kykenee tarkistamaan osaamisalueensa lattiatyyppin aluslattian, materiaalit ja pystyy tarvittaessa korjaamaan alustan ja raportoimaan materiaalien puutteista.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja toteuttaa hallitsemansa lattiatyyppin asennuksen ja pelikenttäviivojen maalaukset.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälaineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavannaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi ristikko- tai joustokoolauksilla tehtävät puiset joustolattiat. Suorituksena hyväksytään myös massa tai mattomaisista tuotteista kerroksellisia tehtävät joustolattiat. Työsuoritukseen tulee aina sisältyä lattiaan maalattavat vähintään kahden eri pelikentän rajat.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti urheilu- ja joustolattiatöissä
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- osaa tehdä tarvittavat alustan korjaukset ja reklamoida mahdollisista materiaali- ja puutteista

-
- käyttää materiaaleja tehokkaasti, työn laatu vastaa lattialle asetettuja jousto- ja pintavaatimuksia
  - tekee pelinkenttien rajat mitoitusten mukaisesti
  - ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
  - osaa laatia toimivan työsuunnitelman
  - osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein
  - sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- ei tarkasta suunnitelmia, materiaaleja ja toteutusedellytyksiä ennakoon
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- tekee pelikenttien rajoja, jotka eivät vastaa mitoitusta tai ovat epäsiistit
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

12 § PARKETTI- JA PUULATTIOIDEN KORJAUS-, ENTISÖINTI- JA PORRASTYÖT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä parketeista friisejä ja kuvioita suunnitelmien mukaisesti. Hän osaa tehdä eri parkettityypeistä erilaisten porraskanteiden päällystyksiä ja hallitsee vanhan puulattian korjaustyöt koolauksien uusimisesta ja oikaisuista uudelleenlankutukseen.

Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa tavallisimmat maassamme käytetyt parkettityypit ja osaa laatia niiden mukaisen korjausarvion korjaustarpeen ja tavoitteiden mukaisesti. Hän ymmärtää vaurio- ja entisöintikorjauksen erilaiset tavoitteet ja pystyy toimimaan tavoiteltavan laatutason saavuttamiseksi.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälaineiden ja -materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi lattiaan tehtävän friisin tai esim. kompassin tekeminen ja asentaminen. Vaurioituneen tai entisöintikorjattavan lattian purkaminen tarpeellisessa laajuudessa ja korjaaminen entiseen asuunsa. Tehtyjen töiden normaalit pintakäsittelyt käyttökuntoon.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti valmiin työn lopputulosta visuaalisena kokonaisuutena. Korjaus- ja entisöintityössä tarkastellaan tutkittavan kykyä sovittaa yhteen vanhaa ja korjattua osaa harmonisella tavalla.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa muovipäällystystöissä
- tarkistaa alustan ja materiaalisuunnitelman toteutuksen varmistamiseksi
- osaa tarvittaessa reklamoida puutteellisista tai virheellisistä suunnitelmista
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein

-
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
  - käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
  - sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
  - tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
  - valmistaa pintoja, joissa laatu vastaa sille asetettuja vaatimuksia sekä teknisesti että visuaalisesti
  - kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty hoitamaan töitään itsenäisesti
- ei osaa tarkistaa eikä raportoida työsuunnitelmien puutteista
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- ei tunne erilaisia parkettilaatuja
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- tekee työsuorituksen, joka ei ole visuaalisesti kokonaisuuden mukainen
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

---

14 § ERIKOISLAATOITUS

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan suorittaja osaa tehdä itsenäisesti erilaisia haponkestäviä, uima-allas- ja muita erikoislaatoituksia erilaisista materiaaleista kuten luonnonkivi-, klinkkeri- ja tiililaatoista. Hän osaa tehdä ne kokeneen ammattimiehen joutuisuudella piirustusten ja suunnitteluasiakirjojen mukaan oikeita työtapoja ja työjärjestystä noudattaen. Hän tietää laatoitettujen rakenteiden kestävyys- ja suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvät tekijät ja osaa ottaa ne työssään huomioon.

---

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään vaativa laatoitustyökokonaisuus siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi alustan tasaus, laattajaon mitoitus, laattojen ja listojen kiinnitys, saumaus, laatta- ja laastipalvelu, puhdistus, suojaus ja jätteiden kokoaminen.

Tutkinnon suorittaja tekee tutkinnon osan työkokonaisuudesta työsuunnitelman, jossa esitetään:

- laskelma tarvittavasta materiaalista, teoreettinen määrä ja hukka erikseen
- laskelma tarvittavasta työajasta
- työjärjestys
- työvälineet, koneet ja laitteet
- työturvallisuuden varmistus.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti vaativissa laatoitustöissä
- pitää työskentelypaikan asianmukaisessa järjestyksessä
- käyttää turvallisia ja ergonomisesti oikeiksi perusteltuja työtapoja ja asianmukaisia henkilökohtaisia suojaimia
- osaa arvioida toimintansa laadun ja tuottavuuden
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset ja käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein
- suorittaa tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- sijoittaa saumakohtat tarkoituksenmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa työselostuksessa ja muissa hankeasiakirjoissa esitettyjä laatuvaatimuksia

-
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty työskentelemään itsenäisesti
- ei pidä työskentelypaikkaa asianmukaisessa järjestyksessä
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- ei käytä tarkoitukseen sopivia henkilökohtaisia suojaimia
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia eikä käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa saumat ohjeiden vastaisesti
- ei osaa laatia toteuttamiskelpoista työsuunnitelmaa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- ei kykene työsuoritukseen, jonka laatu vastaisi työselostuksessa ja muissa hankeasiakirjoissa esitetyjä laatuvaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

---

15 § YRITTÄJYYS

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä. Hän osaa tarkastella lattianpäällystysalan yrityksen toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa kärkeän liikeidean ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan aloittaminen vaatii. Hän osaa asiantuntijoiden kanssa arvioida yritysideoita onnistumisen mahdollisuuksia.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen osana menestyvää yritystoimintaa ja kykenee tältä pohjalta kehittämään näitä suhteita. Hän osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen. Tutkinnon suorittaja pystyy tarkastelemaan myös suunnittelemansa yrityksen resurssitarvetta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yritystoimintaan liittyvää keskeistä lainsäädäntöä sekä yrittäjän asemaan ja työttömyysturvaan liittyviä perusasioita. Hän

---

osaa hankkia yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideaansa toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideaansa toteuttamiskelpoiseksi lattianpäällystysyritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti lattianpäällystysalalle aikovan yrittäjän näkökulmasta.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- omien yrittäjävalmiuksien arviointi ja oman yrittäjyyttä tukevan kehittämisen suunnittelu
- yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavien perusvalmiuksien laaja tuntemus ja keskeisten asioiden hallinta
- asiantuntijapalvelujen käyttö ja tietolähteiden hyödyntäminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää, millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, jotta hän osaa arvioida itseään ja omaa mahdollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja
- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- on tutustunut lattianpäällystysalan yrityksen toimintaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden tilan mahdollisuuksia oman mahdollisen yritystoiminnan käynnistämisen kannalta
- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit sekä riskit ja osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritystoimintansa vaihtoehtoista
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike- tai palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoiden kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä

-
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen
  - ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää mitkä markkina-
lähtöiset tekijät tulee ottaa huomioon tuotteiden järkevissä hinnoit-
telussa
  - osaa laatia yritykselleen karkean tulosennusteen ja hankkia tietoa ja
asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuskysymysten ratkai-
semiseen
  - tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää,
mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoimintaa
käynnistettäessä.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjä-
valmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tieto-
lähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.